

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Delbetänkandet Registerdata för forskning (SOU 2012:36)

Rubricerat delbetänkande av Statistikutredningen 2012 har remitterats till Riksarkivet.

Delbetänkandet gäller villkoren för registerbaserad forskning. Med detta begrepp avser utredaren forskning som använder sig av registeruppgifter som kan knytas till fysiska personer, härrör från myndigheter eller andra organisationer och som inte primärt är insamlade för forskningsändamål. Utredaren menar att det inom detta område behövs samordning av

1. dokumentation och information,
2. den rättsliga prövningen av forskning och datautlämnande, samt
3. den praktiska datahanteringen inklusive utnyttjandet av data från olika registerhållare.

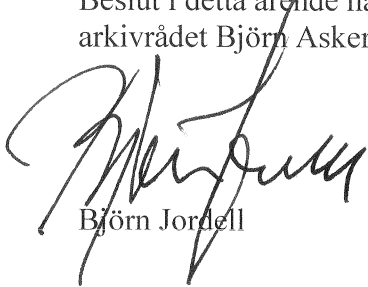
I syfte att uppnå detta föreslår utredaren att en ny statlig myndighet bildas, vilken skulle överta det organisatoriska ansvaret för hela eller delar av det så kallade Microdata online access system (MONA) och mikrosimuleringsystemet FASIT från Statistiska centralbyrån, Svensk Nationell Datatjänst (SND) från Göteborgs universitet samt mikrosimuleringsmodellen SESIM från Regeringskansliet. Till den nya myndigheten skulle knytas ett Forskningsdataråd med uppgift att främja användningen av myndigheternas registerdata i forskningen.

Av vikt i sammanhanget är bland annat att gällande regelverk, främst personuppgiftslagen (1998:204) 9 §, inte tillåter insamling av data för breda, allmänt beskrivna forskningsändamål. Detta försvårar för forskare att bygga upp innehållsrika databaser som kan belysa nya frågeställningar. En del av dessa svårigheter skulle, enligt utredarens bedömning, kunna åtgärdas inom ramen för nuvarande bestämmelser genom det bättre stöd till forskarna som den nya myndigheten skulle kunna ge. Riksarkivet är en del av forskningens infrastruktur och ser detta syfte som behjärtansvärt.

Emellertid måste Riksarkivet som arkivmyndighet reagera mot utredarens formulering att SND ”fungerar som ett rikstäckande lager vid sidan av Riksarkivet för viktiga forskningsdata” (s. 54). Självfallet fungerar inte Riksarkivet som ett ”lager” för register eller andra handlingar som levereras dit av statliga myndigheter i enlighet med bestämmelserna i arkivlagen (1990:782). Arkivmyndigheten övertar hela

ansvaret för materialet, med därav följande krav på dokumentation och datahantering samt rättslig prövning vid utlämnandet.

Beslut i detta ärende har fattats av riksarkivarien Björn Jordell efter föredragning av arkivrådet Björn Asker.

Björn Jordell

Björn Asker